



REPUBLIKA SLOVENIJA

vlada
SLUŽBA ZA ZAKONODAJO

www.svz.gov.si, e: gp.svz@gov.si
Mestni trg 4, 1000 Ljubljana
t: 01 24 11 802, f: 01 24 11 860

Številka: 510-47/2010
Datum: 26.7.2010

Generalni sekretariat Vlade
Republike Slovenije
gp. gs @gov.si

ZADEVA: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o mednarodni zaščiti

ZVEZA: Objavljeno vladno gradivo z dne 26.7.2010

Glede na to, da je ministrstvo dne 15.7.2010 naši službi posredovalo le odgovor na naše mnenje z dne 13.7.2010, predlog zakona pa šele po našem zaprosilu z dne 20.7.2010, in sicer šele potem, ko je bil zakon že posredovan v postopek sprejemanja predpisov na vladi, podajamo naše pripombe na gradivo, ki je bilo posredovano v vladno proceduro.

Poleg splošne pripombe, ki jo je naša služba posredovala ministrstvu v dveh dopisih, in sicer, da tako obsežen poseg v veljavno besedilo zakona (novela ima sedaj 113. členov, trenutno veljavni zakon pa okoli 140. členov), zaradi preglednosti, pravne varnosti in pravil nomotehnike zahteva pripravo novega zakona, ponovno opozarjamo na nekaj pravnosistemskih problemov, ki smo jih izpostavili v naših prejšnjih dopisih.

V našem dopisu št. 510-47/2010/4, z dne 13.7.2010, smo podali pripombo na četrti odstavek 13. člena zakona (12. člen novele), ki kot pogoj za to, da je oseba lahko imenovana za svetovalca za begunce, med drugim določa tudi, da oseba ni v plačani državni službi. Menimo, da je takšna ureditev ustavno sporna z vidika enakosti pred zakonom. Po našem mnenju argument, ki ga navaja ministrstvo, in sicer, da je bila določba vključena v predlog zakona zaradi konflikta interesov, ki bi se lahko pojavil, če bi prosilca zastopala oseba, ki je zaposlena v državni službi, saj svetovalci za begunce vlagajo tožbe zoper odločitve državnega organa, takšnega omejevanja pravno ne opravičuje. Begunci v postopku priznavanja mednarodne zaščite vlagajo tožbe na odločitev Ministrstva za notranje zadeve, Upravnega sodišča, itd., ne pa na odločitve vseh državnih organov. Pravnosistemsko ustrezno pa bi seveda bilo, da svetovalci za begunce, zaposleni znotraj državnih organov, v postopkih, v katerih bi opravljali naloge svetovanja, ne bi smeli sodelovati kot uradne osebe (bi se torej morali kot uradna oseba iz postopka izločiti).

Glede novega 16.a člena ponovno opozarjamo, da bi bilo treba v zakonu določiti organ, ki bo izvajal usposabljanja za zakonite zastopnike in izdajal potrdila, ki bodo izkazovala ustrezno znanje zakonitih zastopnikov. Določanje pristojnih organov namreč glede na hierarhijo pravnih predpisov ne sodi v podzakonski predpis. Nadalje smo podali pripombo tudi k ureditvi, ki jo predvideva novi 16. a člen predloga zakona. Glede na to, da zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih ne določa dolžnosti usposabljanja skrbnikov, se nam je postavilo vprašanje, zakaj se želi doseči odmik od dosedanje ureditve in kateri so pravnosistemiški razlogi za razlikovanje v pogojih, ki jih mora izpolnjevati skrbnik po zakonu o zakonski zvezi in pogoji, ki jih mora izpolnjevati zakoniti zastopnik po predlogu novele, glede na to, da v obeh primerih oba skrbita za koristi mladoletnih oseb. V odgovoru ministrstvo navaja, da gre v primeru mladoletnih prosilcev brez spremstva za osebe, ki so v veliko primerih bile izpostavljene življenjskim situacijam, ki se precej razlikujejo od razmer, v katerih živijo mladoletniki v Republiki Sloveniji. Poleg tega mladoletni prosilci ne obvladajo slovenskega jezika, velikokrat govorijo zgolj jezik svoje izvirne države, zato je komunikacija z njimi precej otežena, prav tako pa je treba upoštevati, da mladoletni prosilci večinoma prihajajo iz popolnoma drugačnih kulturnih okolij ter se posledično izredno težko vključijo v družbo. Glede na navedeno so očitni razlogi za drugačno ureditev predvsem vsebinske narave, ki jih služba seveda ne more presojati in vrednotiti, moralo pa bi jih presojati ministrstvo, v katerega pristojnost sodi imenovanje zakonitega zastopnika, torej ministrstvo, pristojno za delo, družino in socialne zadeve.

Prav tako se nam še vedno postavlja vprašanje, ali bo nadomestitev besedila »zakon, ki ureja področje tujcev« z besedilom »zakon, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji« iz razloga neobstoja »zakona, ki ureja področje tujcev« in posledično težav pri praktični uporabi besedila veljavnega zakona, dejansko pripomogla k temu, da bodo naslovniki zakona vedeli, da »zakon, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji« pravzaprav pomeni Zakon o tujcih. Po naših nomotehničnih pravilih se načeloma splošni sklici na zakon oblikujejo glede na naslov zakona (npr. zakon o sodiščih kot zakon, ki ureja sodišča). Kolikor se v praksi dejansko pojavljajo težave pri lociranju pravega zakona, predlagamo, da se v zakonu navede, da zakon, ki ureja področje tujcev pomeni zakon o tujcih, pri čemer bo seveda zmeraj veljalo tisto besedilo, ki bo v danem trenutku objavljeno in veljavno.

dr. Janez Pogorelec
DIREKTOR